

DE KLACHTENCOMMISSIE BIJ DE VAN DER HOEVEN KLINIEK, LOCATIE DE VOORDE TE AMERSFOORT

Beslissing van de klachtencommissie bij de Van der Hoeven Kliniek, inzake het klaagschrift van:

* ,verder te noemen klager.

Het klaagschrift, gedateerd 2 mei 2022, is gericht tegen de beslissing d.d. 30 april 2022 om verplichte zorg aan klager te verlenen.

Klager heeft middels zijn advocaat op 2 mei 2022 tevens een verzoek gedaan om de beslissing te schorsen. Dit schorsingsverzoek is door de voorzitter van de klachtencommissie afgewezen op 5 mei 2022.

De kliniek heeft schriftelijk gereageerd op 12 mei 2022. Klager heeft van deze reactie kennis kunnen nemen.

De klacht is behandeld ter zitting van 16 juni 2022 in het bijzijn van klager, de hoofd behandelaar en de juridisch medewerker.

In het kader van de behandeling van deze klacht heeft de klachtencommissie kennisgenomen van de volgende informatie:

- Klaagschrift van 2 mei 2022, door de klachtencommissie ontvangen op 2 mei 2022;
- Reactie van de kliniek op het schorsingsverzoek d.d. 3 mei 2022, met als bijlagen het behandelplan TBS d.d. 2 mei 2022, de beslissing (30 april 2022) en mededeling (2 mei 2022) verplichte zorg en de het zorgplan van 22 april 2022;
- Beslissing op het schorsingsverzoek d.d. 5 mei 2022;
- Reactie kliniek op het klaagschrift van 12 mei 2022, met als bijlagen de reactie op het schorsingsverzoek en de uitspraak op het schorsingsverzoek;
- Hetgeen op de zitting van 16 juni 2022 is besproken.

Het standpunt van klager

Klager is het niet eens met de beslissing d.d. 30 april 2022 om verplichte zorg aan hem te verlenen. Deze verplichte zorg bestaat uit een beperking in de bewegingsvrijheid van klager en het insluiten van klager op zijn in pandige flat. Klager meent dat de beslissing onvoldoende gemotiveerd is en onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen. Klager voert hiertoe aan dat zijn situatie moeilijk is. Er bestaat onduidelijkheid over waar en wanneer hij geplaatst kan worden op een vervolgplek voor de start van een tweede behandelopgave. Dit levert spanningen op voor klager.

Verder geeft klager aan dat een ander persoon naar hem toe is gekomen en die heeft hem op een negatieve wijze bejegend, waardoor hij zijn onvrede heeft geuit. Het is klager niet duidelijk waarom hem

vervolgens beperkende maatregelen zijn opgelegd. Hij vindt dit niet eerlijk, nu hij geen initiatief heeft genomen tot ongeregeldheden. Daarnaast geeft hij aan dat hij gedurende deze periode niet goed wordt behandeld door het personeel en hij ervaart het als onredelijk en onbillijk. Hij is van mening dat de beperkingen ten onrechte aan hem zijn opgelegd, alsmede dat de duur van de maatregel onevenredig lang is.

Ter zitting heeft klager nog toegelicht dat hij niet snel boos is, maar hij was toen in zijn kamer en was helemaal opgefokt. Uit boosheid sloeg hij twee keer tegen de kast. De AC kwam toen vragen wat er aan de hand was en klager zei dat hij een beetje boos was en dat ze hem met rust moesten laten. De AC ging toen weg en vervolgens kwamen er twee personeelsleden naar boven en die zeiden gelijk dat klager op binnen stond. Klager heeft toen zijn advocaat gebeld en gezegd dat er actie ondernomen moest worden. Klager geeft aan dat hij wel in contact was. Hij wil het hoofd behandeling ook niet tegen werken want die doet goed zijn best voor hem. Er was inderdaad wat spanning met de buurman, maar dat gaat nu wel goed. Klager wil hier zo snel mogelijk weg en daar is het hoofd behandeling mee bezig. Hij vertrouwt het hoofd behandeling. Klager staat nu als 15^e op de wachtlijst van de Rooyse Wissel. Klager vindt dat de insluiting onterecht was. Klager doet goed zijn best om op het rechte pad te blijven. Maar soms maakt de groepsleiding fouten en dan moet je dat ook zeggen.

Het standpunt van de kliniek

De kliniek verwijst in haar schriftelijke reactie naar de reactie op het schorsingsverzoek. Daarin wordt het volgende standpunt ingenomen.

Klager verblijft in het kader van een maatregel TBS met dwangverpleging in de Van der Hoeven kliniek, locatie De Voorde te Amersfoort op een inbandige flat. De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) bepaalt de interne rechtspositie van klager. Klager is gediagnosticeerd met schizofrenie, een stoornis in middelengebruik en een persoonlijkheidsstoornis met antisociale en narcistische trekken. Voorts is er sprake van een verstandelijke beperking.

Op 30 april 2022 wordt besloten om verplichte zorg te verlenen aan klager. Het gaat om het beperken van de bewegingsvrijheid en het insluiten van klager op zijn inbandige flat. Aanleiding voor dit besluit vormt de oplopende spanning c.q. stress bij klager, vermoedelijk naar aanleiding van het overleg over een mogelijke uitplaatsing voor een tweede behandelopgave. Klager heeft te horen gekregen dat de twee beoogde klinieken zijn plaatsing afwijzen, omdat zij vrezen voor eenzelfde behandelstagnatie als bij de Van der Hoeven kliniek. Deze afwijzing heeft klager gekrenkt en maakt hem boos. Deze boosheid heeft vermoedelijk tot gevolg dat klager decompenseert. Stress is bij klager namelijk een belangrijke luxerende factor bij psychotische klachten. Zo zegt klager dat hij pijn heeft aan zijn pik en dat dit door zijn buurman komt en dat dit niet het gevolg is van een psychose en schizofrenie. Verder is klager op 30 april rond 20.00 uur op luide en agressieve toon aan het praten op zijn kamer en schopt hij tegen zijn deur en reageert hij kort en vijandig naar de personeelsleden. Om verdere escalatie en agressie te voorkomen is besloten om verplichte zorg toe te passen.

Klager is op dit moment nog steeds gespannen, dreigend en vijandig naar het behandelteam. Het toestandsbeeld dat gezien wordt, namelijk paranoia, vijandigheid, boosheid en krenking komt voor een groot deel overeen met zijn risicoprofiel. Er is derhalve een aanzienlijk risico op agressiedoorbraken.

Geprobeerd wordt om afspraken te maken met klager teneinde zijn boosheid te laten afnemen en om in beter contact met hem te komen om hem beter te monitoren. Tot nu toe is dit onvoldoende gelukt, hij houdt vrijwel ieder contact af en sommeert het behandelteam niet op zijn kamer te komen en weg te blijven. Gegeven dit toestandsbeeld is het risico op agressiedoorbraak c.q. ernstig nadeel aanzienlijk. Verder is toegelicht dat klager vanaf 6 mei 2022 niet meer is ingesloten in zijn kamer. Vanaf die dag is er sprake van enige mate van contact met klager en interactie met het behandelteam, waardoor ook het risico op gewelddadig gedrag adequaat kan worden ingeschat. Vermoedelijk is de spanning afgenomen omdat klager op 4 mei 2022 heeft gehoord dat hij op de wachtlijst van de Rooyse Wissel is geplaatst voor een 2^e behandel poging. Klager wordt nog wel begeleid door zijn behandelteam. Er zijn nog steeds spanningen met de buurman, waardoor begeleiding noodzakelijk is om conflictsituaties te voorkomen. Ook de medepatiënt wordt begeleid.

Ter zitting is toegelicht dat klager inderdaad als 15^e op de wachtlijst is geplaatst bij de Rooyse Wissel. De kliniek is nog aan het kijken of dit kan worden bespoedigd.

Van het moment op 30 april 2022 heeft de kliniek wel een andere lezing over de dreiging die van klager uitging. Het was niet duidelijk dat hij op zijn kast sloeg. En vervolgens was er ook sprake van oplopende spanning en stress. Er was niet goed contact te maken, terwijl er een inschatting van de risico's gemaakt moet worden. Klager was in niet te misverstane woorden dreigend en vijandig en er was geen contact. Hij zei dus niet rustig en kalm dat hij met rust gelaten wilde worden. Daarom is besloten hem in het belang van de veiligheid in te sluiten en te begeleiden, ook omdat bekend is dat de paranoïde en psychose stuwt en dan is er een risico op agressiedoorbraken. Een ander personeelslid, niet van het eigen behandelteam, is bij hem langs gegaan en die kon nog wel enigszins contact met hem maken. Daarom is besloten hem toch op de flat te laten verblijven. Op een gegeven moment was de insluiting niet meer nodig, omdat er sprake was van een basis contact. De toezegging van de plaatsing op de wachtlijst bij de Rooyse Wissel heeft daar wel een rol in gespeeld. De begeleiding bleef nog wel nodig, omdat er nog spanning was in de situatie met de buurman. Hier is dagelijks met hem over gesproken, maar hij bleef paranoïde. Die begeleiding heeft tot 16 mei geduurd.

De beoordeling

Wettelijk kader

Op grond van artikel 10:3 Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) kan een schriftelijk gemotiveerde klacht ingediend worden bij de klachtencommissie over een daar genoemde beslissing of niet nakoming van een verplichting. De beslissing tot het verlenen van verplichte zorg op grond van artikel 9:6 lid 2 Wvggz valt onder artikel 10:3 Wvggz, waardoor de klachtencommissie bevoegd is om een oordeel over de klacht te geven.

Artikel 9:5 Wvggz bepaalt dat de behandeling van betrokkene slechts plaatsvindt:

- a. voor zover deze is voorzien in het zorgplan,
- b. indien het overleg over het zorgplan tot overeenstemming heeft geleid, en
- c. indien de betrokkene of de vertegenwoordiger zich niet tegen behandeling verzet.

Op grond van artikel 9:6 lid 1 Wvz kan indien niet voldaan is aan artikel 9:5 onderdelen b en c, niettemin behandeling plaatsvinden:

- a. Voor zover aannemelijk is dat zonder die behandeling het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen, of
- b. Voor zover dit volstrekt noodzakelijk is om het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene binnen de accommodatie doet veroorzaken, af te wenden.

Lid 2 bepaalt dat behandeling overeenkomstig het eerste lid plaatsvindt krachtens een schriftelijke en gemotiveerde beslissing van de zorgverantwoordelijke.

Vaststelling

Klager is op 30 april 2022 ingesloten op zijn kamer en wordt begeleid op basis van een beslissing tot verplichte zorg. Deze vorm van zorg is opgenomen in het zorgplan. De reden voor toepassing van verplichte zorg is dat er sprake is van oplopende stress en spanning, vermoedelijk rondom de uitgestelde overplaatsing. Klager lijkt psychotisch te ontregelen. Hij is achterdochtig, heeft het idee dat medepatiënten hem verwonden aan zijn geslachtsdeel en hij gedraagt zich toenemend dreigend naar het afdelingspersoneel: schreeuwen, tegen deuren trappen, dreigen dat ze weg moeten gaan, schelden. Om verdere escalatie en een agressiedoorbraak te voorkomen, is klager ingesloten op zijn kamer en wordt hij begeleid door het personeel als hij zich op de afdeling of in de kliniek bevindt. Op het moment dat er weer een basis contact was met klager, is hij niet meer ingesloten. Dit was op 6 mei 2022. De begeleiding duurde voort tot 16 mei 2022, omdat er nog wel spanningen waren met de buurman.

Oordeel

De klachtencommissie dient te toetsen of de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. De klachtencommissie moet derhalve toetsen hoe het proces van de totstandkoming van deze beslissing is verlopen, of voldoende is onderbouwd dat deze beslissing tot verplichte zorg noodzakelijk is, of voldoende is gekeken naar eventuele andere mogelijkheden en welk doel met de beslissing wordt beoogd.

De klachtencommissie constateert dat er in de aanloop al sprake was van oplopende spanning en stress en dat dit vermoedelijk is gekomen door de afwijzing van twee klinieken voor een tweede behandel poging voor klager. Op 30 april 2022 is klager boos en opgefokt, zoals klager zelf ook aangeeft. Hij praat op luide en agressieve toon, schopt tegen de deur en/of slaat tegen de kast en reageert kort en vijandig naar personeelsleden. Klager heeft zelf aangegeven dat hij kalm heeft aangegeven dat ze hem met rust moeten laten, maar dit is door het personeel heel anders ervaren. Er kon geen contact met klager worden gemaakt, terwijl er juist een inschatting van het risico moest worden gemaakt. Het toestandsbeeld dat gezien wordt, omschreven als paranoia, vijandigheid, boosheid en krenking komt ook voor een groot deel overeen met klagers risicoprofiel. De inschatting is dan ook dat er een aanzienlijk risico op agressiedoorbraken bestaat. Klager werd door de personeelsleden ook als dreigend ervaren, ondanks dat klager dit zelf wellicht niet zo bedoeld heeft. Nu er geen goed contact met klager mogelijk was, kon zijn gedrag niet anders worden geïnterpreteerd dan wat er gezien en ervaren werd

door de personeelsleden. De beslissing om klager dan in te sluiten in het belang van de handhaving van de veiligheid is proportioneel. Er is voor gekozen om hem wel op de flat te laten verblijven, en daarmee is dan tevens gekozen voor het minst ingrijpende middel waardoor de beslissing ook voldoet aan de subsidiariteit. Vanaf het moment dat er weer enigszins sprake was van contact met klager – 6 mei 2022 - is de insluiting opgeheven waardoor de insluiting niet langer heeft geduurd dan noodzakelijk. Het doel om weer contact met klager te krijgen en een inschatting van het risico te kunnen maken was daarmee dan ook bereikt. De begeleiding heeft vanwege de nog bestaande spanning met de buurman wat langer voortgeduurd. Maar ook die maatregel is op 16 mei 2022 opgeheven.

De klachtencommissie is gelet op bovenstaande feiten en omstandigheden van oordeel dat de beslissing voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Er is tevens geen sprake van strijd met de wet dan wel de redelijkheid en billijkheid. De klacht dient dan ook ongegrond te worden verklaard.

Oordeel

De klachtencommissie verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gedaan door de voorzitter en twee leden van de klachtencommissie, bijgestaan door de secretaris en ondertekend door de voorzitter en de secretaris, op 4 juli 2022.

De secretaris

De voorzitter

Op grond van artikel 10:7 Wvz kan betrokkene, de vertegenwoordigen, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de verzoeker is meegedeeld. De rechter kan de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen op grond van artikel 10:9 Wvz.

Datum verzending afschrift:

Voor kopie conform:

